КАТЕДРАТА ПО ТЮРКОЛОГИЯ И АЛТАИСТИКА

(учебна 2026/2027 г., зимен семестър)

Пояснения:

1) Подробна информация за технологията за записване през СУСИ е публикувана в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“.

Задължително се запознайте с *Кратки указания за записване*

2) Смисълът на посоченото „Ограничение“ е кои студенти имат възможност да записват дисциплината:
- без - без ограничение, т.е. всеки студент от Университета;
- фак - само за студенти от същия факултет;
- спец - само за студенти от същата специалност;
- курс - само за студенти от същия курс.

3) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини, които са за предишен курс от същата специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутона „Само тези към моя учебен план – останали“.

4) Когато дисциплината е посочена в групата дисциплини от друга специалност, за да получите достъп до нея при записване през СУСИ, трябва да се избере радиобутона „Само тези извън моя учебен план“, като в предложеното меню може да се избере специалността (за подробна информация вижте „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“).

5) Когато дисциплината е част от профил, който дава професионална квалификация, СУСИ дава възможност тя да бъде открита по-лесно (вижте описанието в „Указания за записване на избираеми дисциплини през СУСИ“)

Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят	
I курс	минимум 2 кредита
II курс	минимум 2 кредита
III курс	минимум 2 кредита
IV курс	минимум 4 кредита

I курс

Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят минимум 2 кредита

Дисциплина (форма на контрол)	Ограничение	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Кратка анотация на дисциплината *
Увод в езикознанието (изпит)	курс	2+1	3	доц. д-р Албена Мирчева-Жечкова	Учебната дисциплина „Увод в общото езикознание“ полага езиковедската основа в подготовката на бъдещите филолози, върху която градят по-нататък следващите лингвистични дисциплини, включени в учебния план. Студентите се запознават със същността на езика и различните подходи при неговото изследване; фонетиката и фонологията; лексикологията (и лексикографията, етимологията, ономастиката и фразеологията); морфологията и синтаксиса; с основните процеси в развоя и функционирането на езика, които довеждат до изграждането на книжовен език и до териториалната и социалната диференциация на езика; с езиковите контакти, езиковото изменение и класификацията на езиците. Основна цел на курса „Увод в общото езикознание“ е студентите да усвоят терминологията и да могат практически да я използват при конкретни задачи за лингвистичен анализ.
* Дисциплините могат да бъдат записвани и от по-горен курс.					

II курс

Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят минимум 2 кредита

Дисциплина (форма на контрол)	Ограничение	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Кратка анотация на дисциплината *
Държавно устройство на Република Турция	курс	0+2	2	Ас. Антон Ботев	Дисциплината е насочена както към тюрколози, така и към студенти извън специалността. Разглеждат се спецификите и промените в структурата на турската държава от обявяването й за република до днес. Акцентира се върху съвременните вътрешни и световни процеси с отражение върху държавното устройство на Република Турция.

Мултикултурализъм в Азербайджан	фак	1+1	2	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Основната цел на лекционния курс е да сподели общотеоретическите знания по мултикултурализъм, да изясни на студентите историята на политиката на мултикултурализъм и основните й модели в западните държави, причините за краха на тази политика в много от държавите по света, в това число и в Западна Европа, да изясни същността на политиката на мултикултурализъм в Република Азербайджан, нейните цели, принципи и особености, а също така и причините за успешното осъществяване на тази политика в държавата и необходимостта на сътрудничеството с международни организации в областта на реализирането на политиката на мултикултурализма и важността на даденото сътрудничество. Придобитите в лекционния курс теоретични знания спомагат на студентите правилно да осъзнаят ролята на мултикултурализма в Азербайджан, а също така и по света, дават възможности да придобият по-задълбочени познания в тази област по време на самостоятелната работа с допълнителна литература и да ги споделят с колегите си по време на семинарните упражнения към дисциплината. Студентите ще имат възможност да анализират мнения на различни учени, които писаха по въпроса и да разберат кое от тях може да бъде прието в съвремието.
Литература на Азербайджан	фак	0+3	3	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Целта на лекционния курс е студентите да научат основните концепции на курса, да получат общотеоретическите знания за историята на азербайджанската литература, базирани на различни изследвания в тази област. По време на преподаването на дисциплината студентите ще проследят развитието на литературния процес в Азербайджан от най-древните времена до съвременния период. Студентите ще имат възможност да се запознаят с творчеството на класиците на Азербайджан и тяхното място в тюркска и световна литература, а също така и да придобият информация за писатели и поети от новия и съвременния период, както и ще се запознаят с художествени произведения на редица азербайджански автори. Положителна роля в запознаването с произведения ще изиграят преводите на азербайджанските произведения, които са били направени както през съветския период, така и за последни години от страна на Центъра за азербайджански език и култура към СУ "Св. Климент Охридски» и студенти-тюрколози, изучаващи азербайджански език. Предполага се самостоятелна работа с допълнителна литература, която включва прочитането на едно произведение от азербайджанска литература и после представянето му пред аудиторията. Всичко това ще позволи студентите да получат обширна и изчерпателна информация за преподаваната дисциплина.

* Дисциплините могат да бъдат записвани и от по-горен курс.

IIIкурс

Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят минимум 2 кредита

Дисциплина (форма на контрол)	Ограничение	Хорариум	Кредити	Преподавател титуляр	Кратка анотация на дисциплината *
Функционален турски език, I част (изпит)	Курс	0+3	3	изсл. първо ниво Даниела Трифонова	Целта на семинарните занятия по дисциплината «Функционален турски език I част» е да запознае студентите с езиково-комуникативните особености на функционалните стилове в турския език. Основен акценти на курса са административно-деловият стил, преводите от/на медицински, технически и съдебни текстове, както и запознаване на студентите с нормативните изисквания към изразните средства за реализацията на тези преводи с отчитане на спецификите на сферата на социалната дейност, в която функционират различните видове документи/текстове. Цели се и развитието на презентационните и комуникативните умения на студентите.
Азербайджански език, I част (изпит)	фак	+2	4	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Учебната програма по азербайджански език е разпределена в 4 семестъра за две академични години, като за всеки семестър са предвидени по 120 учебни часа. Преподаването на азербайджанския език предвижда динамичното му изучаване, като преди всичко се цели постигането на задоволително комуникативно ниво на владеене на езика, свободното му разбиране и използване - устно и писмено, както и превеждане на някои произведения от азербайджанската литература като неразделна част от курса. В този интензивен курс на обучение по азербайджански език главната задача е усвояване на основните граматически и лексикални единици, на задължителните синтактични структури за изграждане на необходимите практически навици, които от своя страна ще осигурят правилното използване на езика в различни комуникативни ситуации.

Държавно устройство на Република Турция	курс	0+2	2	Ас. Антон Ботев	Дисциплината е насочена както към тюрколози, така и към студенти извън специалността. Разглеждат се спецификите и промените в структурата на турската държава от обявяването й за република до днес. Акцентира се върху съвременните вътрешни и световни процеси с отражение върху държавното устройство на Република Турция.
Мултикултурализъм в Азербайджан	фак	1+1	2	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Основната цел на лекционния курс е да сподели общотеоретическите знания по мултикултурализъм, да изясни на студентите историята на политиката на мултикултурализъм и основните й модели в западните държави, причините за краха на тази политика в много от държавите по света, в това число и в Западна Европа, да изясни същността на политиката на мултикултурализъм в Република Азербайджан, нейните цели, принципи и особености, а също така и причините за успешното осъществяване на тази политика в държавата и необходимостта на сътрудничеството с международни организации в областта на реализирането на политиката на мултикултурализма и важността на даденото сътрудничество. Придобитите в лекционния курс теоретични знания спомагат на студентите правилно да осъзнаят ролята на мултикултурализма в Азербайджан, а също така и по света, дават възможности да придобият по-задълбочени познания в тази област по време на самостоятелната работа с допълнителна литература и да ги споделят с колегите си по време на семинарните упражнения към дисциплината. Студентите ще имат възможност да анализират мнения на различни учени, които писаха по въпроса и да разберат кое от тях може да бъде прието в съвремието.
Казахски език, III част		2+2	4	Доц. д-р Ажар Шалдарбекова	Целта на дисциплината „Казахски език, III част“ е да разшири и надгради знанията от предходния етап на обучението по този тюркски език. Стремежът е постигането на задоволително комуникативно ниво на владеене на езика, свободното му разбиране и използване – устно и писмено. В упражненията вече се включват художествени произведения от съвременната казахска литература. В рамките на курса се дава обща информация за историята, литературата, културата и фолклора на казахстанците. Обучението е концентрирано около усвояването на основни граматични и лексикални единици, на базови синтактични конструкции, необходими за изграждане на практически навици, които от своя страна ще осигурят правилното използване на езика в различни комуникативни ситуации.
* Дисциплините могат да бъдат записвани и от по-горен курс.					

IV курс

Избраните дисциплини през семестъра (според посоченото в учебния план на специалността) трябва да носят минимум 4 кредита

Дисциплина (форма на контрол)	Ограничение	**Хорариум**	Кредити	Преподавател титуляр	Кратка анотация на дисциплината *
Азербайджански език, I част (изпит)	фак	2+2	4	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Учебната програма по азербайджански език е разпределена в 4 семестъра за две академични години, като за всеки семестър са предвидени по 120 учебни часа. Преподаването на азербайджанския език предвижда динамичното му изучаване, като преди всичко се цели постигането на задоволително комуникативно ниво на владеене на езика, свободното му разбиране и използване - устно и писмено, както и превеждане на някои произведения от азербайджанската литература като неразделна част от курса. В този интензивен курс на обучение по азербайджански език главната задача е усвояване на основните граматически и лексикални единици, на задължителните синтактични структури за изграждане на необходимите практически навици, които от своя страна ще осигурят правилното използване на езика в различни комуникативни ситуации.
Азербайджански език, III част (изпит)	фак	2+2	4	изсл. първо ниво София Шигаева-Митреска	Учебната програма по азербайджански език е разпределена в 4 семестъра за две академични години, като за всеки семестър са предвидени по 120 учебни часа. Преподаването на азербайджанския език предвижда динамичното му изучаване, като преди всичко се цели постигането на задоволително комуникативно ниво на владеене на езика, свободното му разбиране и използване - устно и писмено, както и превеждане на някои произведения от азербайджанската литература като неразделна част от курса. В този интензивен курс на обучение по азербайджански език главната задача е усвояване на основните граматически и лексикални единици, на задължителните синтактични структури за изграждане на необходимите практически навици, които от своя страна ще осигурят правилното използване на езика в различни комуникативни ситуации.

Филмов превод, I част	курс	0+4	4	изсл. първо ниво Даниела Трифонова	Дисциплината въвежда в аудиовизуалната среда на филмовия текст и неговия превод от турски на български език в контекста на все по-нарастващата популярност на турската филмова продукция у нас и в световен мащаб. Студентите се запознават със спецификата на филмовия превод, видовете филмов превод, основните практически и технически изисквания към филмовите преводачи, съвременните стандарти за субтитриране и дублаж на филмовия текст. Предварителни изисквания: Добро владеене на турски език (успешно завършен четвърти семестър на бакалавърската програма) и на български език. Базисни компютърни умения.
Казахски език, III част		2+2	4	Доц. д-р Ажар Шалдарбекова	Целта на дисциплината „Казахски език, III част“ е да разшири и надгради знанията от предходния етап на обучението по този тюркски език. Стремежът е постигането на задоволително комуникативно ниво на владеене на езика, свободното му разбиране и използване – устно и писмено. В упражненията вече се включват художествени произведения от съвременната казахска литература. В рамките на курса се дава обща информация за историята, литературата, културата и фолклора на казахстанците. Обучението е концентрирано около усвояването на основни граматични и лексикални единици, на базови синтактични конструкции, необходими за изграждане на практически навици, които от своя страна ще осигурят правилното използване на езика в различни комуникативни ситуации.

Катедра по методика на чуждоезиковото обучение

Педагогически профил Бакалаври

Тюркология 3 курс					
Психология	Задължителна за педагогическия модул	4+0	4	проф. дпсн Йоана Димитрова Янкулова	• Лекционният курс по «ПСИХОЛОГИЯ» запознава студентите с класическите научни постановки, съвременните постижения и основните предизвикателства пред възрастовата и педагогическата психология като теория и практика

					• Студентите научават повече за възрастовите особености на учениците и психологическите измерения на учебната дейност, общуването и междуличностните взаимодействия в училищна среда. Освен това те усвояват системни знания и формират професионални умения за самостоятелно изследване на особеностите във възрастовото, психичното, когнитивно-интелектуалното, емоционалното, мотивационното и поведенческото функциониране на учениците и учителите в образователния контекст • Студентите изучават задълбочено и систематично психологическите закономерности във формирането на личността на ученика в процеса на израстване, обучение, общуване, игра, самоподготовка и саморегулация
Тюркология 4 курс					
Методика на обучението по чужд език	Задължителна за педагогическия модул	4+2	6	Проф. дфн Димитър Веселинов - лекции Гл. ас. д-р Михал Павлов - упражнения	Целта на обучението по дисциплината **«методика на чуждоезиковото обучение»** е студентите да придобият знания, умения, разбиране и оценяване на принципите и основните понятия в съвременната педагогика на езика. В обучението по дисциплината **«методика на чуждоезиковото обучение»** всеки студент разработва курсова работа. Освен това студентът изпълнява наблюдения на педагогическа практика на опитни учители и планира и провежда урок (учебно портфолио). В лекциите по **«методика на чуждоезиковото обучение»** се разискват проблеми, свързани с педагогиката на езика и свързаните с нея науки социолингвистика и психолингвистика. Предмет на заниманията са и проблемите на управлението на комуникативното езиково учене и преподаване (планиране и т.н.). В семинарите теоретичните знания, придобити в лекционния курс, се прилагат за анализ на учебни методи и учебна документация. Овладяват се умения и разбиране на управлението на учебния процес. Разработват се конкретни урочни планове (микропреподаване).

Хоспитиране	Задължителна за педагогическия модул	0+2	2	Гл. ас. д-р Михал Павлов	В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация “учител” (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина “Хоспитиране“ се провежда на съответния език в определени базови училища. **Хоспитирането** включва наблюдение и анализ на уроци и други форми на обучение, което се осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите по хоспитиране студентите трябва да разберат практическата значимост на теоретичните знания, овладени или в процес на овладяване по учебни дисциплини, значими за бъдещата им реализация като учители по чужд език.
Текуща педагогическа практика	Задължителна за педагогическия модул	0+4	4	Гл. ас. д-р Михал Павлов	В съответствие с Наредбата за единните държавни изисквания за придобиване на професионална квалификация “учител” (ДВ, бр. 34 от 25. април 1997 година, чл. 9) обучението по учебната дисциплина “Текуща педагогическа практика“ се провежда на съответния език в определени базови училища. **Текущата педагогическа практика** включва наблюдение, анализ и изнасяне на пробни уроци и се осъществява под непосредственото ръководство на преподавател от Катедрата по методика на чуждоезиковото обучение. Чрез дейностите, осъществявани по време на текущата педагогическа практика, се развиват първоначални преподавателски умения и се подготвя стажантската педагогическа практика.
Урокът по чужд език	избираема	2+0	2	Проф. дфн Димитър Веселинов	Целта на лекционния курс към дисциплината «Урокът по чужд език» е да представи на студентите ретроспекция на уроците по чужд език според запазените документи. Чрез него се разширява образователният и научен хоризонт на българина, осъществява се съизмерване с другите балкански и европейски нации, опредметяват се постиженията и поуките от натрупания опит в областта на чуждоезиковото обучение през най-българското време, когато училището се превръща в просветна столица на "*държавата на Духа*", както сполучливо академик Дмитрий Лихачов нарича България.

					Работен език: български
Компетентностен подход и иновации в образованието	Задължителна за педагогическия модул	3+0	3	Гл. ас. д-р Калин Василев	Целта на лекционния курс "Компетентностният подход и иновации в образованието" е да запознае студентите с основните аспекти както на компетентностния подход, така и на иновациите в съвременното образование като цяло и в частност в чуждоезиковото обучение. Лекционният курс "Компетентностният подход и иновации в образованието" разглежда проблеми, свързани както със самия термин "компетентностен подход", така и с видовете компетентности в съвременното образование, а също така акцентира и върху иновациите и иновативните методи и средства за преподаване на чужд език, в това число информационните и комуникационните технологии.
Медиите в чуждоезиковото обучение	избираема	2+0	2	Гл. ас. д-р Симеон Хинковски	Курсът предлага модел за критично разбиране и интерпретиране на медиите като средства, среда и съдържание. Участниците ще се запознаят в подробности със същността и особеностите на различни дигитални медии и платформи, както и с възможностите и предизвикателствата, пред които те изправят потребителите в условията на 21-ви век. Сериозен акцент ще бъде поставен върху използването на медиите като ключов инструмент за личностно и професионално развитие както и върху формирането на критично мислене. Успешно завършилите курса ще получат сертификат за обучители по медийна грамотност.
Интернет информационни технологии в чуждоезиковото обучение	избираема	2+0	2	гл. ас. д-р Николина Искърова гл. ас. д-р Симеон Хинковски	По време на курса студентите се запознават с основните понятия и принципи на работа в интернет среда, със средствата и възможностите за търсене и извличане за информация в Интернет, със структурата и оформлението на html документи, както и с някои уеб приложения, ориентирани за нуждите на образованието; разискват се проблеми, свързани с подбора и изграждането на материали за онагледяване на преподавания материал, а също така и на материали за проверка на знанията и уменията по чужд език. В резултат на проведеното обучение студентите натрупват практически опит за създаване, прилагане и оценяване на дидактични електронни ресурси.
Академично писане за педагогически цели	факултативна	1+0	1	Проф. дфн Димитър Веселинов	Курсът има за цел да развие и насочи уменията на студентите за активна подготовка и успешно написване на дипломна работа. Студентите се запознават с въвеждащите стратегии, със структурните и съдържателни изисквания. Придобиват знания как да работят с извори и научна

					литература, как да организират и структурират в конкретен текст придобитите теоретични и практически познания. Специално внимание се обръща на езика, стила и оформянето. Разглеждат се различните жанрове и формати на научното писане (подготвителни етапи; структурни и съдържателни акценти; оформяне на научен и помощен инструментариум и библиография).
Глобални симулации	избираема	2+0	2	Гл. ас. д-р Михал Павлов	Целта на лекционния курс към дисциплината “Глобални симулации” е да запознае студентите с методология, позволяваща ускорено развитие на устните и писмените умения в даден контекст. Вниманието им се насочва към творческия аспект на речевото общуване и на обучението в това общуване. Представят се теоретичните основи на глобалните симулации като система от методи и дейности, симулиращи определен отрязък от реалната действителност с цел моделиране на определен вид поведение (речево) в типични за определена сфера ситуации.
Нови методи на обучението по чужд език	избираема	2+0	2	Гл. ас. д-р Михал Павлов	Курсът включва новите методи при обучението по турски език, които не са включени в общата методика по преподаване на турски език. Най-новите постижения в усвояването на преподавания материал се основават най-вече на световната педагогическа практика. Застъпени са новостите като: обучение по групи, демонстрация, илюстриране, обучение чрез игри и други, способстващи по-ефективно усвояване и запомняне на изученото. Курсът се чете на български език.
Комуникативни умения в образователна среда	И	2 + 0	2	проф. дн. Магдалена Костова-Панайотова	Комуникационните умения в образованието през 21 век са част от обучителния процес, която част е изключително важна както при усвояване на знания и умения, така и при реализацията на усвоените знания и умения. За тази цел обаче те трябва да са поднесени така, че да бъдат желани за усвояване от обучаемия. Формулата от знания към комуникация важи за цялостния образователен процесс и доколкото смисълът на образвателните стратегии днес е насочен към формиране на мислещи критично, самостоятелни и инициативни млади хора, формирането на комуникационни умения е една от най-ключовите задачи на преподаването

					общуване. Тъй като то се състои от много комплексни умения, развиването на тези умения се разгръща чрез различни активности. Днес все по-важна става комуникацията в свят, в който ежедневно ни се налага да общуваме с различни хора, с различен културен бекграунд.
Разработване на уроци за обучение в електронна среда	И	2 + 0	2	проф. дн. Магдалена Костова-Панайотова	Учебната дисциплина „Разработване на уроци за обучение в електронна среда“ има за цел да запознае студентите със създаването и представянето на интерактивно и иновативно съдържание при работа в дигитална среда. Въпреки че за повечето учебни заведения, както в училищното така и във висшето образование, работата с информационни и комуникационни технологии не е новост, в много от предлаганите курсове съдържанието се предоставя под формата на текстови файлове с информация, която не е по различна от тази в един хартиен учебник. Освен това, изпитните задачи се ограничават най-вече до въпроси от типа „множествен избор“, „вярно – грешно“, или „даване на кратък отговор“. Така предложени, уроците, дори и да са проведени в дигитална среда, особено ако са чрез синхронно обучение, не се различават по нищо от традиционното присъствено обучение. Съвременните предизвикателства пред образованието изискват боравенето с редица дигитални инструменти, чрез които да се разработят дейности, които да направят съдържанието възможно най-близко до приложенията, които младите хора използват във всекидневието си, особено тези за смартфон и/или таблет.